

EREMITENS STUGA: Världens lyckligaste man

Gerhards familj kom från Småland, där fadern arbetade åt olika bönder. Gerhard skrev: "Ja fattigdomen den kallgrina oss i synen, ty far hade ingen arbetsförtjänst på vintrarna. Ibland, vid tillfälle, var han i skogen och högg famnved för ringa och ingen lön."

Gerhard var bara tio år när hans pappa tröttnade på fattigdomen och bestämde sig för att familjen skulle emigrera till Amerika. De hade tänkt sig till Minnesota. Men när de kom till Göteborg fick de veta att deras pengar inte skulle räcka. Istället tog pappan arbete som dagsverkare i stenhuggeriet i Ulebergshamn. Gerhard som var äldsta barnet fick också börja där.

Han fick bara gå i skolan en termin, men han älskade att läsa. Helst filosofi och poesi. Speciellt förtjust var han i poeterna Gustaf Fröding, Fredrek på Rannsätt och Dan Andersson. När arbetarna i Hunnebostrand byggde sitt Folkets hus var Gerhard med i rörelsen och han uppträdde ofta med att deklamera långa poesistycken. Han var känd som en stor talare och det sades vara en ren njutning att lyssna på honom.

Gerhard arbetade hårt och sparade länge och köpte sig sedan en bit mark på Valarne utanför Hunnebostrand. Platsen låg vackert och otillgängligt. Den som ville ta sig fram dit fick följa en vindlande stig genom ljung och över hällmark. Här bodde han i en liten träkoja. Runt om stugan grävde han upp små

åkertegar. För hand. Med spade och klohacka. När träkojan blåste sönder i en storm byggde han sig en stenstuga av råkilad granit. Stenblocken till stugan högg han ut ur de omgivande hållarna.

Arbetet slet hårt på Gerhard och när han närmade sig 50 var han svårt sjuk. Han lämnade stenhuggeryrket och beslöt sig för att försöka bota sig själv. I sin stuga hade han allt han behövde; ett bord, en stol, en säng och en bokhylla. På de små åkrarna kring stugan växte potatis, morötter, bönor och kålrötter. Böckerna i bokhyllan var hans goda vänner och med dem umgicks han gärna. Folket i trakten kallade honom eremiten och pratade om att han dragit sig undan samhället, men den nya livsstilen visade sig vara precis vad Gerhard behövde.

I takt med att hälsan förbättrades närmade sig Gerhard samhället igen. Han syntes oftare nere i byn och uppe i stugan samtalande hans gäster om filosofi och litteratur. Under turistsäsongen fick Gerhard ofta besök. På stigen upp till stenkojan traskade både statsråd och landshövdingar. En återkommande gäst var kapellmästaren Simon Brehm.

På väggen i stenkojan satt länge en teckning. Ett självporträtt. Bilden föreställer Gerhard med spaden i handen. Under bilden har han textat: "Världens lyckligaste människa".

MER OM EREMITENS STUGA

Karl Gerhard Stensson levde 1873-1951, Han var den äldste av fyra syskon. Modern hette Christina Mathilda Andersson och fadern Johan Julius Stensson. Farfadern var en adelsman av släkten Duwall och farmodern var hans kammarpiga. Dikter och berättelser i Gerhards anteckningsblock visar att han var mycket intresserad av sin familjs historia. Han har också skrivit en kort biograf om sin familj.

Fakta i artikeln är hämtade från Gerhard Stenssons efterlämnade anteckningar, från tidningsintervjuer i Kuriren och Bohusläningen samt en artikel av Erik Lehmann ur skriften Pennorna 1957. Underlagsmaterial till broschyren lämnades in till Bohusläns museums berättarprojekt "En plats i mitt hjärta" av Sten Hedlund, Hunnebostrand.

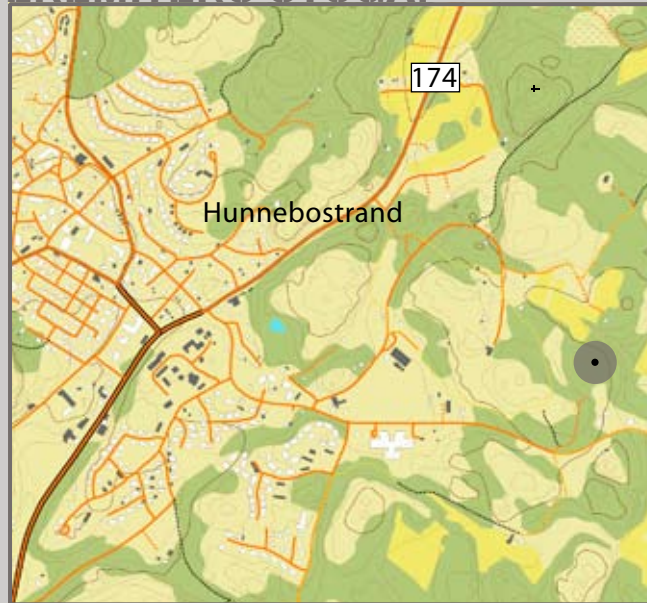
Råkilade granitblock är uthuggna ur berget för hand med hjälp av kilar och ytan har sedan inte bearbetats ytterligare.

Hällkistan som du passerar på vägen till eremitens stenstuga är en grav från yngre stenålder, cirka 3000 år gammal. Den har tidigare varit övertäckt av en jordhög men idag finns endast rester kvar av denna. Hällkistan har fornlämningsnummer Tossene 216.

UTGÅNGSPUNKTEN

Tips om fler besöksmål hittar du på Bohusläns museum samt på www.utgangspunkten.se

EREMITENS STUGA:

Eremitens stuga är belägen strax öster om Hunnebostrand i Sotenäs kommun. Från väg E6 i höjd med Dingle tag väg 174. Vid Hunnebostrand sväng till vänster på Brattebyvägen, därefter vänster på Valövägen och parkera vid sporthallen. Promenera Valövägen uppför backen och genom U-svängen. Fortsätt tills en promenadstig leder in i skogen, följ stigen till hällkistan. Från hällkistan leder en stig in i skogen snett fram till vänster (österut) till eremitens stenstuga.

Platsen är inte tillgänglig med barnvagn och rullstol.

Foto: Barbro Lindh, Tryck: Mediaprint, Bohusläns museum 2007.

EREMITENS STUGA:

Han var stenhuggare. En lärd man som studerade filosoferna Rosseau och Schopenhauer. En uppskattad estradör som deklamerade poesi så att applåderna dånade. Hans namn var Gerhard Stensson och hans arbete att hugga gatsten ur den bohuslänska graniten.

